

1.november 2006

UKA 06/10

UPA 06/24

Nalunaarasuartaatitigut attaveqarneq sullissinerilu pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutissaattut siunnersuut

pillugu

Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaata

ISUMALIUTISSIISSUTAA

siunnersuutip aappassaaneerpeqarnerani saqqummiunneqartoq

Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Godmand Rasmussen, Atassut, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqaatigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Isak Davidsen, Tommy Marumut sinniisussaq, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Agnethe Davidsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Lene Knüppel (Palle Christiansenimut sinniisussaq)

Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaata peqqussummut siunnersuutip nassuiaatitai ilanngullugit siullermeernerata kingorna misissorneqarsimapput.

1. Siunnersuummut tusarniaaneq

Siunnersuut ukununnga tusarniaassutigineqareerpoq: ArctiComm ApS, Comby A/S, Inuussutissarsiornermut, Nunalerinnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqaarfik, Aalisarnermut Piniarnermullu Pisortaqaarfik, Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqaarfik, Namminersulernissamat Pisortaqaarfik, Peqqinnissamat Pisortaqaarfik, Inuussutissarsiornermi Siunnersuisooqatigiit, Ilaqutariinnermut Pisortaqaarfik, Sulisitsisut Peqatigiiffiat, Kalaallit Nunaanni atuisunut siunneriusooqatigiit, Grønlandsbanken A/S, Namminersorerullutik Oqartussat qarasaasialeriffiat, ILIK, INI A/S, Inu:IT A/S, IT-Partner Greenland A/S, IT-mut Siunnersuisooqatigiit, KANUKOKA, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Pisortaqaarfik, Kimik IT A/S, KIT A/S, KNR, Unammilleqatigiinnermut Ataatsimiititaliaq, Kontor og Data Sisimiut ApS,

Naalackersuisut Allattoqarfiat, MDC Data Greenland ApS, Nuka A/S, Nukit, Nukissiorfiit, Nuna IT ApS, Sulisoqarnermut Pisorta qarfik, Aatsitassanut Pisorta qarfik, Akileraarnermut Pisorta qarfik, STTK (Sinerissami Takusassiiviit Tusagassiiviillu Kattuffiat), Sparbank Vest Grønland A/S, TELE Greenland A/S, Nunanut Allanut pissutsinut Pisorta qarfik aamma Aningaasaqarnermut Pisorta qarfik.

Ataatsimiititaliaq tusarniaassutigineqartunut oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqanngilaq.

2. Siunnersuutip imarisai.

Peqqussutissatut siunnersuut saqqummiunneqartoq "2004-mi Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarneq pillugu nassuiaat"-mut innersuunneqartunut uiggiullugu isigineqassaaq, ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu anguniakkat Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarneq siunissami qanoq qulakkeerneqassanersoq aaqqissuunneqassanersorlu tassani ilusilersorneqarneri ilanngunneqarlutik.

2.1. Inatsit tunngaviliisoq

Peqqussutissatut siunnersuut inatsisaavoq tunngaviliisoq, taamaalilluni nalunaarasuartaateqarnerup inatsisiliunneqarnera teknologiikkut ineriartornermut kiisalu tamatuma kinguneranik pisariaqartitat takkussuunnerisigut pisariaqartitsineq naapertorlugu immersorneqarsinnaassammata. Peqqussummulli atatillugu Naalackersuisut ammanerulersitsinissamik suliniutinik aallartitsinissamik kissaateqarpata aningaasatigut annertunerusumik kinguneqaratarsinnaasunik taakku Inatsisartut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaannut saqqummiunneqassapput.

Inatsisip tunngaviusup ilaata allannguutaa inatsimmilu tunngavissinneqarsimanngitsup akunnerminni toqqammaviusumik allannguinernik peqqussutissatut siunnersuut kinguneqassaaq. Interneteqalernerata kingunerisaanik kiisalu sullissinerup suli ineriartortup aammalu teknologiimi ineriartornerup sukkaqisumut peqqussutissatut siunnersuut aqutigalugu Naalackersuisut ataavartumik allanngorarnernut unammilligassanullu nalunaarutitut inissimasatut maleruagassat naleqqussarnissaannut periarfissaqalissapput. Teknologiikkut inuiaqatigiissutsikkullu ineriartornerup pisariaqartilerpagu, tamatigut suliassa qarfirmi aaqqiinissaq inatsisitigut aalajangersaanissanik nutaanik pisariaarutsitsisussaammata peqqussutissatut siunnersuutip kingunerissussaavaa.

2.2. Peqqussut ammanerulernermik imminermik kinguneqassanngilaq

Nalunaarasuartaatikkut attaveqarnerni teknologii ineriartornermi aqutigineqartut allornerillu nutaat sukkaasumik qisuariarfigineqassagunik tamatiguussuseq pisariaqartinneqartoq peqqussummi anguniarneqartoq taamaalilluni pissarsiarineqarsinnaassaaq. Naalackersuisunik piginnaatitsinissaq – inuiaqatigiit aningaasaqarniarnerat sukumiisumik eqqarsaatersuutigereerlugu kiisalu Inatsisartut Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaat isumasioqatigeereerneratigut - nalunaarasuartaatinik attaveqaatit Kalaallit Nunaanni niuernerup ilaata killilimmik

ammanerulernissaat peqqussutissamut siunnersuut maannakkut ilusimisut ilusilik ammanerulersitsinermik kinguneqassanngilaq.

2.3. Atortorissarutit nalunaarasuartaatikku attaveqaatit sananeqaataasa attatiinnarneqarnissaanut ingerlatsinermut kisermaassisussaataaneq

Peqqussutissatut siunnersuutip Namminersornerullutik Oqartussat atortorissaarutit sananeqaataasa attatiinnarneqarnissaanut ingerlatsinernullu kisermaassisuunissaat ammanerulersitsinissap kingunerissanngilaa. Taamaattumik peqqussut maannakkutut ilusilik radiokēdip qaammataasamullu attaveqarnermut ammanerulersitsinissaannut Naalackersuisunut piginnaatitsilinngilaq. Aammattaaq nunaqarfiit avinngarusimanerusullu akornanni nalunaarasuartaatitigut attaveqaqatigiinnermut kisermaassineq atatiinnarneqassaaq. Niuernermi atugassarititaasuni unammilleqatigiinneq anguneqarsinnaassappat, innuttaasut ullumikkornit kiffartuussinernik akit pitsaannerusut eqqarsaatigalugit peqqussutissatut siunnersuut Naalackersuisut siuliani taaneqartutut piumasaqaatit tunuliaqutaralugit kiffartuussiveqarfinnik ammanerulersitsinissaq qinersinnaavaat.

2.4. Oqartussaasut nutaat sullissiviillu

Ammanerulersitsisoqassagaluarpasullu sullissivinnik pilersitsisoqarsinnaavoq taakkulu niueqatigiinnermi akuusut kiisalu niuerfiit naleqqussarsinnaanerit siunnersuummut ilanngullugit ikkusuumneqarsimapput. Matumani eqqarsaatigineqarpoq assersuutigalugu nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisunik nalunaarasuartaateqarnermilu maalaaruteqartarfinnik pilersitsisinnaanerit pilersuisinnaataaneq unammillerneq kiisalu pilersuinnermi amigartooruteqartoqassagaluarpasullu matussutissanik akitsuutinik akiliisitsiniarsinnaasunik suliaqartussanik. Ammanerulersitsinerup ataatsimut atassuteqaatinik naleqqussaansamik kinguneqartussaammata aammattaaq sullissiviit suliaassarissavaat. Ammanerulersitsinissamut atatillugu aamma atuisut illersorneqarsinnaanissaat pisariaqartinneqalissaaq, tassani oqartussat suliaansamik tamatuminnga suliarinnissinnaasut pisariaqartinneqassapput. Nalunaarasuartaateqarnermi aqutsisut, nalunaarasuartaateqarnermilu maalaaruteqartarfiup naalackersuinikkut niuerfimmilu akuusunit pituttorsimajunnaarnissaat peqqussutissatut siunnersuummi anguniarneqarpoq.

3. Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Teknologiikkut ineriartorerup sukkaqisup inuiaqatigiit kalaallit allannguinnissamut piareersimanissaat pisariaqarpoq. Europami Amerikallu avaannaani nalunaarasuartaateqarnermi nalinginnaasumik ineriartorsimaneq takuneqarsimasoq aamma Kalaallit Nunaannut attuisuummat assersuutissaasoq peqqussutissatut siunnersuut assersuutissaavoq. Tamatuma ineriartorerup mianersorffiginissaanut pissutissaqarpugut. Aaqqiissuussinerit eqqussavut inuiaqatigiinnut kalaallinut kingunipiloqannginnissaat pingaaruteqarpoq. Peqqussutissatut siunnersuutip misissuataarnerani oqaaseqaatini nalinginnaasuni qupp. 17-18-imiittut kiisalu Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfiup akissutaani tusarniarneqarsimasut oqaaseqaataat ataatsimiititaliamit immikkut maluginiarneqarput:

"Tusarniaaffigineqartut arlallit oqaatigaat, Kalaallit Nunaanni nalunaarasuartaateqarnermik niueruteqarneq ammanerulersinneqassappat tamanna isumaliutaalluurtumik suliarineqartariaqartoq, aammalu tamatuma pinnginnerani inuiaqatigiinnut kalaallinut sunniutissanik paasisaqarfiusinnaasunik misissueqqissaartoqartariaqartoq. Pilersuinerup isumannaassusia annertuumik sianigisariaqarpoq, tamaginnillu oqaatigineqarpoq ammanerulersitsinissaq aatsaat inuiaqatigiinnut tamarmiusunut iluaqutaasinnaappat piviusunngortinneqartariaqartoq.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfimmiit isumaqatigineqarpoq, peqqussutissatut siunnersuummi matumani aalajangersakkat malillugit ammanerulersitsinissaq suliniutigineqassappat misissueqqissaartoqartariaqartoq, taamaaliornikkut Kalaallit Nunaanni innuttaasut ilaasa nalunaarasuartaatitigut attaveqatigiinnermik atuinerminni naatsorsuutiginnisamik ajornerusunik atugaqalernissaat pinngitsoorniarlugu. Oqaaseqaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2-mi taaneqartutut unammillernerup anguneqarnissaanik kissateqarnermut sanilliullugu pilersuinermi isumannaassuseq salliutinneqartariaqarpoq.

Ammanerulersitsineq ammanerulersitsiniarnerinnaq peqqutigalugu anguniarneqassanngilaq, kisiannili aatsaat iluaqutissanik misissueqqissaarnerit tamatuma maanna atugaasunut naleqqiullugu inuiaqatigiinnut kalaallinut iluanaarutissartaqarneranik takutitsippata aatsaat taamaaliortoqassaaq. Tamatumani pineqartut tassaasinnaapput aningaasaqarnikkut iluanaarutissat, kiisalu sullitat tunisassianik qinigassaqarnerulerisigut iluanaarutissat. Aammattaaq tassani naliliiffigineqartariaqarpoq ammanerulersitsinermi iluanaarutissat niuerneramik qilorsorsimanngitsumik nakkutilliinermi inatsisiliuussinermilu allaffissornermut aningaasartuutissanit annertunerunersut.

Siulersuisoqarnermut allattoqarfik, ITEK aamma TELE Greenland A/S ingerlatseqatigiiffiup TELE Greenland A/S-ip ingerlatseqatigiiffinnut nammineq ingerlasunut arlalinnut aggorneqarnissaa pillugu mianersoqqussuteqarput. Tamanna annertuumik aningaasartuuteqarfiussaaq, angisuunik ingerlatsinermi iluanaarutissat pioreersut annaaneqarsinnaapput, aammalu ingerlatseqatigiiffiup attaveqaatinik suliaqartuusinnaasup niuernermi tunngavissaqannginnera ingerlatseqatigiiffiup taamaattup niuernikkut pisariaqartitanik tunniussisinnaannginneranik isumaqartussaassaaq. Taamatuttaaq Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuinut arlalinnut aggulunneqarluni akuersissutinik tuniagiagaqartunut assigiinngitsunut agguassisoqarsinnaalernissaa annilaanganartoqartinneqarpoq. Taamatut agguineq ilaatigut angisuunik ingerlataqarnermi iluaqutissanik pioreersunik piiaaviusussaavoq.

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Pisortaqarfik isumaqataavoq, ingerlatseqatigiiffik aggorneqasappat tamatuma aallartinnnginnerani tamanna isumaliutigilluaqqaartariaqarmat. Agguineq suliassaavoq annertoq, taamaattumillu aningaasat atugassat annikippata, soorlu naatsorsuutititik agguaanikkut, tamanna piviusunngortinneqartariaqarani. Peqqussutissatut siunnersuummi suliniutit arlallit, naatsorsuutitik pitsaasumik agguinissap

anguneqarsinnaanissaannik qulakkeerisussarpiaat tunngavissiuunneqarput. Taamatuttaaq taamatut aalajangiinnginnermi nunap immikkoortuinut agguinissap kingunerisassai misissoqqissaarneqartariaqarput. Tassanissaarlu malitassatut pingaarneq, tassalu suliniutissap toqqakkap aallartinneqartinnani inuiaqatigiinnut tamarmiusunut iluaqutaasariaqarnera atuutsinneqassaaq."

Tamakku Naalackersuisunit nassuerutigineqarsimasut toqqissisimanartuunerat ataatsimiititaliamit oqaatigineqassaaq, ingerlatsivilli Tele Greenland A/S inatsisitigut namminersortutut ataasiakkaatut aggulunneqaratarsinnaanera eqqarsaatigineqartoq inatsisartunut tusarniaassutigineqassasoq kissaatigineqarpoq, taamatummi iliorneq ingerlatsiviup ingerlanneqarneranut ungasinnerusoq isigalugu kinguneqaatissat annertunissaat ilimagineqarmata.

Teknologiikkut ineriartorneq allanngorarnernik naleqqussaaneerillu ataavartumik pisariaqartitsilersarpoq tamakkuli naleqqussaaneerit nukingipiluttumik tunngavissaqanngitsumillu ingerlanneqartarianngitsut ataatsimiititaliap paasisinnaavaa. Taamaattumik aningaasaqarnikkut sumiiffinnilu kinguneqaatissat sukumiisumik itisiliisuusumillu misissoqqaartinnagit Naalackersuisut ammanerulersitsinissamut suliniutinik aallartitsinianginnerat ataatsimiititaliap pitsaasutut isigaa.

Ammanerulersitsinissamut suliniutit imaluunniit Tele Greenland A/S-ip agguataarneqariatarneqarsinnanarata aalajangernissamut naammaginartumik toqqammaveqarluni sananeqartariaqartoq ataatsimiititaliamit pisariaqavissutut isigineqarpoq. Tamatuma ilaatigut kingunerissussaavaa, ingerlatsiviit inuiaqatigiillu aningaasaqarniarnerannut tunngasunut aningaasartuutit iluanaarutillu misissueqqissaarfigineqaaqarnissaat sulissutigineqartariaqarmat taamaalilluni nalunaarasuartaateqarnermi iluarsartuussinerit aallartisarneqartinnagit inuiaqatigiit kalaallit kiisalu innuttaasut ataasiusutut sapinngisamik amerlanerpaanik iluaqutissanik sapinngisamillu ajoqutaasinnaasunik ikinnerpaanik pissarsisinneqarniassammata.

4. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siunnersuummut qulaani taama oqaaseqaateqarlutik siunnersuut ilusimiset ilusilik Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup akuersissutigineqarnissaa inassutigaat.

Taama oqaaseqaateqarlutik Inatsisartut Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Ataatsimiititaliaata peqqussutissatut siunnersuut Inatsisartut peqqussutaanut allannguutissat nalunaarasuartaatitigut attaveqarneq sullissinerilu pillugit aappasaanerineqarnissaanut ingerlateqqinneqarput.

Godmand, Rasmussen
Siulittaasoq

Agathe Fontain

Agnethe Davidsen

Siulittaasup tullia

Isak Davidsen

Lene Knüppel